

**Chambre
des Représentants**

31 MARS 1953.

PROJET DE LOI
modifiant la loi du 24 décembre 1948, concernant
les finances provinciales et communales.

RAPPORT
FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'INTÉRIEUR (¹),
PAR M. SAINT-REMY.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement a fait remarquer, au cours de la discussion de ce projet, que le dépôt de ce dernier constituait l'exécution d'une promesse. Il y a, en effet, nécessité absolue de serrer le plus près possible l'augmentation des charges des commissions d'assistance publique. La charge des communes, du chef des subsides qu'elles doivent allouer aux commissions d'assistance publique, est passée de 1.000.000.000 de francs en 1947, à 1.400.000.000 de francs en 1952. Il convient toutefois de faire remarquer que la comparaison entre les deux années est peu aisée, étant donné qu'entre temps le cadre du budget, imposé aux communes, a été modifié. De ce fait, la prédicté somme de 1.400.000.000 de francs comprend non seulement les dépenses de subsides à l'assistance publique, mais toutes les dépenses de prévoyance, comme, par exemple, les repas scolaires, l'inspection médicale scolaire, etc.

Plusieurs membres ont fait remarquer que ce serait une erreur de croire que l'augmentation croissante des charges d'assistance publique serait anormale. On a cru que, par le jeu de la sécurité sociale, les commissions d'assistance

(1) Composition de la Commission : M. Philippart, président; MM. Bijnens, Develder, Hermans (Fernand), Kiebooms, Kofferschläger, Lefèvre, Mellaerts, Saint-Remy, Strel, Van Acker (Benoit), Vandenberghe (Omer), Van den Eynde. — Bonjean, Bracops, De Cooman, Demets, Demoitielle, Deruelles, Duret, Eckelers, Merlot. — Blum, Cooremans.

Voir :
234 : Projet de loi.

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

31 MAART 1953.

WETSONTWERP
tot wijziging van de wet van 24 December 1948,
betreffende de gemeentelijke en provinciale
financiën.

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN (¹), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER SAINT-REMY.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Regering merkte, tijdens de besprekking van dit ontwerp, op dat de indiening er van de vervulling betekende van een belofte. Het was, inderdaad, volstrekt nodig de vermeerdering van de uitgaven der commissies van openbare onderstand zo nauwkeurig mogelijk te controleren. De lasten van de gemeenten, wegens de toelagen die zij aan de commissies van openbare onderstand moeten verlenen, zijn gestegen van 1.000.000.000 frank in 1947 tot 1.400.000.000 frank in 1952. Er valt echter op te merken dat een vergelijking tussen beide jaren niet gemakkelijk is, omdat intussen het kader van de begroting dat aan de gemeente is opgelegd werd gewijzigd. Daardoor omvat voormalde som van 1.400.000.000 frank niet alleen de uitgaven voor toelagen aan de openbare onderstand, maar al de uitgaven in zake voorzorg, zoals b. v. de schoolmaaltijden, het geneeskundig schooltoezicht, enz.

Verscheidene leden hebben er op gewezen dat het verkeerd zou zijn te geloven dat de voortdurende verhoging van de lasten abnormaal is. Men heeft gedacht dat de tussenkomsten van de commissies van openbare onderstand inge-

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Philippart, voorzitter; de heren Bijnens, Develder, Hermans (Fernand), Kiebooms, Kofferschläger, Lefèvre, Mellaerts, Saint-Remy, Strel, Van Acker (Benoit), Vandenberghe (Omer), Van den Eynde. — Bonjean, Bracops, De Cooman, Demets, Demoitielle, Deruelles, Duret, Eckelers, Merlot. — Blum, Cooremans.

Zie :
234 : Wetsontwerp.

publique verraient de plus en plus leurs interventions diminuer. C'est exact, en ce qui concerne la catégorie des secourus qui bénéficient de la sécurité sociale.

Malheureusement, une nouvelle catégorie de nos concitoyens, ne bénéficiant qu'assez rarement, elle, de la sécurité sociale, s'adresse de plus en plus à l'assistance publique : c'est la petite et la moyenne bourgeoisie, autrement dit les classes moyennes.

De manière telle que ce que les commissions d'assistance publique peuvent avoir gagné d'un côté, elles le perdent de l'autre.

Cela est surtout vrai pour les populations des centres, car, comme le fait judicieusement remarquer un membre, dans de nombreuses communes à population essentiellement ouvrière, on assiste à une importante diminution des charges d'assistance, contrebalancée par l'intervention de la sécurité sociale.

Enfin on fit encore remarquer que les charges d'assistance seraient, en toute hypothèse, moins lourdes pour les communes, si ces dernières avaient, ce qui n'est pas, un droit de contrôle réel sur la gestion des commissions.

Ceci amène votre rapporteur à émettre l'avis personnel qu'une profonde réforme de la loi de 1925 semble s'avérer nécessaire. Comment, en effet, les choses pourraient-elles se passer autrement que de la manière qui fut critiquée en commission, tant que subsistera un régime d'assistance dans lequel ceux qui allouent les secours — les membres des commissions — ne sont, en majorité, pas les mandataires chargés de la responsabilité des finances communales et de l'équilibre budgétaire ? On sait d'ailleurs combien fréquents sont, un peu partout, les tiraillements entre la commission d'assistance publique et le Conseil communal, et spécialement le Collège, à qui incombe la charge, peu agréable, de faire rentrer l'argent des contribuables dans la caisse communale.

Pourquoi le législateur n'envisagerait-il pas la suppression des commissions d'assistance publique, et l'obligation pour les Administrations communales de créer un service social reprenant la mission d'une commission d'Assistance Publique.

Il en résulterait, selon nous, un triple avantage : contrôle direct de la gestion par les responsables mêmes des finances communales; réalisation de substantielles économies supplémentaires sur le plan de l'organisation administrative et suppression du concept « assistance publique » pour le remplacer par celui d'« œuvres sociales ».

Le projet de loi a été adopté par 12 voix, tandis que 3 commissaires se sont abstenus.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. SAINT-REMY.

Le Président,
M. PHILIPPART.

volge de werking van de maatschappelijke zekerheid zouden verminderen. Dat is waar wat de categorieën steuntrekken betreft die het voordeel van de maatschappelijke zekerheid genieten.

Jammer genoeg geniet een andere categorie van onze medeburgers slechts zelden de voordelen van de maatschappelijke zekerheid, en hangt zij meer en meer af van de openbare onderstand : de kleine en middelbare burgerij, m.a.w. de middenstand.

In die omstandigheden, hebben de commissies van openbare onderstand aan de ene kant gewonnen wat zij aan de andere kant hebben verloren.

Dat geldt vooral voor de bevolking van de centra, want, zoals een lid terecht heeft opgemerkt, stelt men in tal van gemeenten met een bevolking die hoofdzakelijk uit arbeiders bestaat een merkelijke vermindering van de onderstandslasten vast, waartegen de tussenkomst van de maatschappelijke zekerheid opweegt.

Ten slotte, werd nog aangestipt dat de lasten in zake onderstand in ieder geval minder zwaar voor de gemeenten zouden zijn, indien deze een werkelijk recht van contrôle hadden op het beheer van de commissies, wat niet het geval is.

Daardoor wordt uw verslaggever er toe gebracht de persoonlijke mening te uiten, dat een grondige hervorming der wet van 1925 nodig schijnt. Inderdaad, hoe kunnen de zaken zich anders voordoen dan op de wijze waarop in de Commissie kritiek werd uitgebracht, zolang een regime in zake onderstand blijft bestaan, waarin diegenen die de steun verlenen, nl. de leden van de commissies, meestal niet de mandatarissen zijn die verantwoordelijk zijn voor de gemeente-financiën en het begrotingsevenwicht ? Men weet trouwens genoeg hoe dikwijls zich zowat overal wrijvingen voordoen tussen de commissie van openbare onderstand en de gemeenteraad, inzonderheid het College, op hetwelk de weinig aangename plicht rust; het geld van de belastingplichtigen in de gemeentekas te doen storten.

Waarom zou de wetgever niet de afschaffing van de commissies van openbare onderstand overwegen, en de verplichting voor de gemeentebesturen een maatschappelijke dienst op te richten die de opdracht van een commissie van openbare onderstand zou overnemen ?

Daaruit zou, onzes inziens, een driedubbel voordeel voortvloeien : rechtstreekse controle van het beheer door de verantwoordelijken zelf van de gemeente-financiën; merkelijke bijkomende besparingen op het gebied van de administratieve inrichting en afschaffing van de opvatting « openbare onderstand » om ze te vervangen door het begrip « maatschappelijke werken ».

Het wetsontwerp werd aangenomen met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. SAINT-REMY.

De Voorzitter,
M. PHILIPPART.